

PORTFOLIO

Iwona Demko

2025

2023

**PRACA
ZGŁOSZONA NA V BTA**

SAINT MENOPAUSE

obiekt

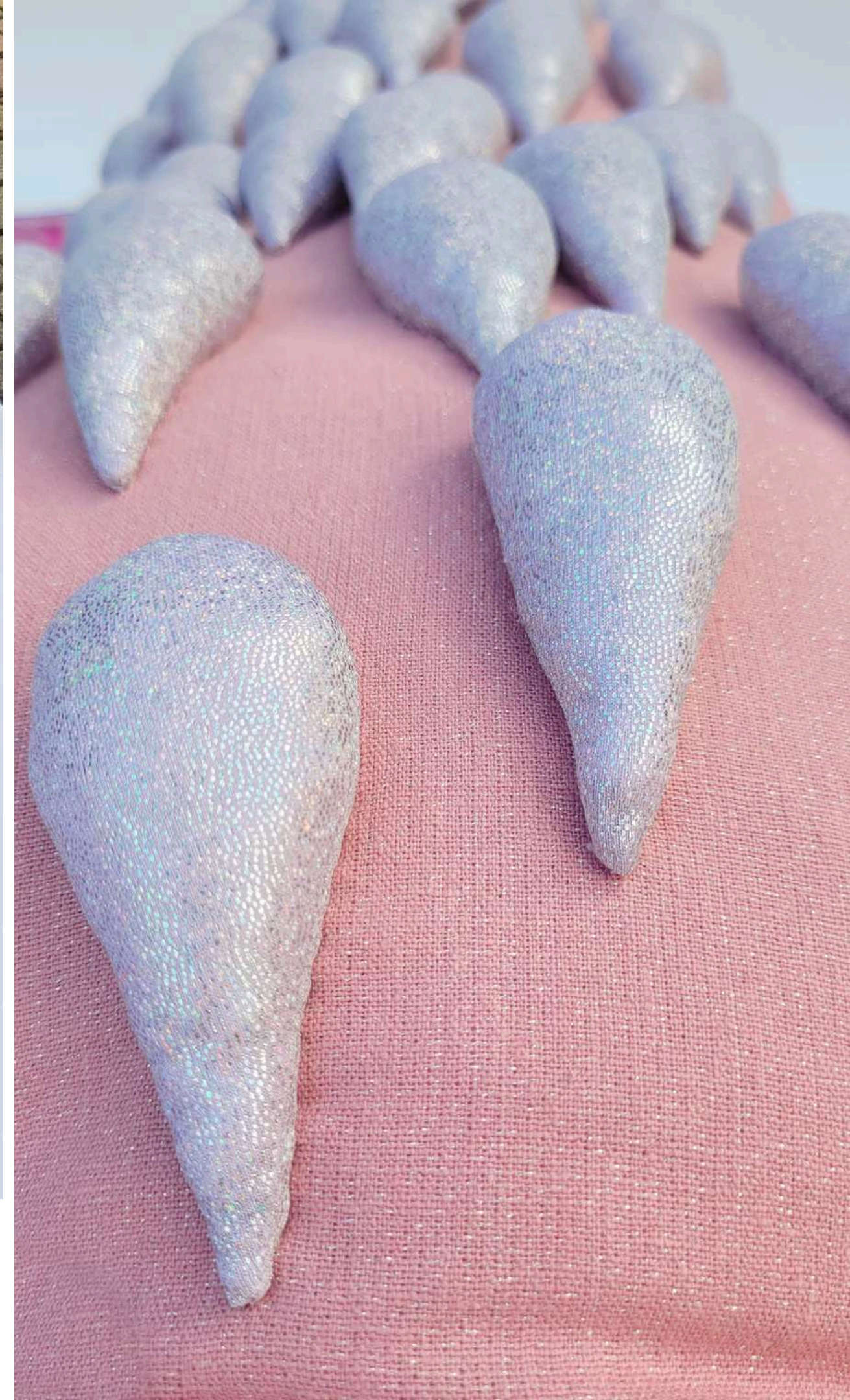
tkaniny, cekiny, sztuczne cyrkonie,
ocieplacz, wypełnienie poliestrowe
220 × 200 × 50 cm / 2024

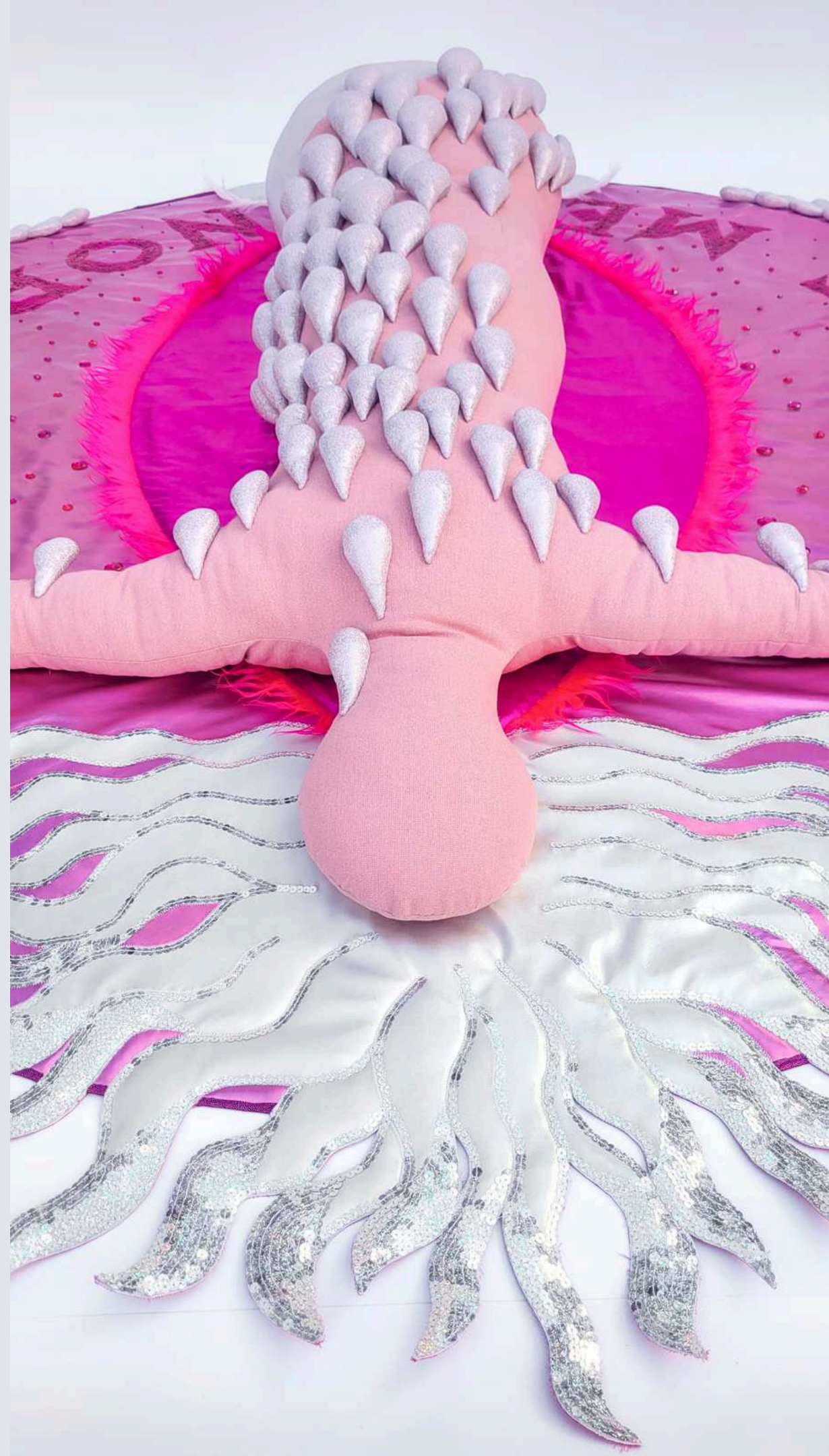

wystawa *Artystka w podróży*, Galeria Domu Norymberskiego,
2024, fot. E. Pasternak

Menopauza jest w naszej kulturze przedstawiana jako czas, kiedy kobieta staje się niewidzialna. Jest to ocena z perspektywy heteroseksualnego mężczyzny, dla którego wartością kobiety jest jej młodość i seksualność. Kiedy wkroczyłam w okres menopauzy, doświadczyłam tej niewidzialności zupełnie inaczej. W związku ze spadkiem libido poczułam niezwykłą wolność, a niewidzialność stała się dla mnie nieistotna. Skupiłam się na sobie i na własnym rozwoju. Owa niewidzialność nie stanowiła opresji, była czymś niezwykle uwalniającym. Każda kobieta może inaczej odczuwać menopauzę. Jednak negatywne postrzeganie tego okresu życia, nie pozostaje bez wpływu na doświadczenie menopauzy. Antropolożka medyczna Margaret Lock uważa, że menopauza to społeczny konstrukt. Rozbieżności w symptomach zależą od różnic kulturowych. Na indywidualne odczuwanie mają wpływ dieta, aktywność fizyczna, podejście do menopauzy, status matrymonialny i społeczny, wykształcenie oraz przekonania religijne.

PORTFOLIO

SOFT SCULPTURE I SZYTE OBRAZY

KOBIETA PAJĄK

soft sculpture

**obiekt / lycra, wypełnienie poliestrowe,
drewno, rura PEX**

260 × 170 × 100 cm / 2024

Kobieta Pająk to rekonstrukcja mitu z tradycji Navajo.

Odegrała kluczową rolę podczas tworzenia nowego wszechświata, stając się jego opiekunką, dbając o harmonię i równowagę. Nauczyła Navajo ważnych umiejętności, takich jak tkanie czy uprawianie roli, oraz tego, jak tworzyć piękno we własnym życiu i jak szerzyć naukę dotyczącą równowagi umysłu, ciała i duszy. W mitologii Hopi, wezwana, pomagała ludziom na wiele sposobów – udziela porad lub zapewnia lekarstwa.

wystawa *Dom dla lalek*, CSW Kronika, Bytom, 2024

Postrzegana jako przywódczyni,
mądra osoba, reprezentująca
dobro, prowadząca w duchowej
podróży ku oświeceniu.
Reprezentuje zarówno
kreatywność, jak i destrukcję,
przypominając, że aby stworzyć
coś nowego, stare sposoby muszą
zostać porzucone. Dla wielu
plemion jest uosobieniem idei
odporności i zdolności adaptacji
w obliczu przeciwności losu.
Kobieta Pajak uczy o sile
kobiecości i kobiecej energii.
Dekonstruuje kobiecość
postrzeganą jako uległą, bez
wpływu na własny los i innych.

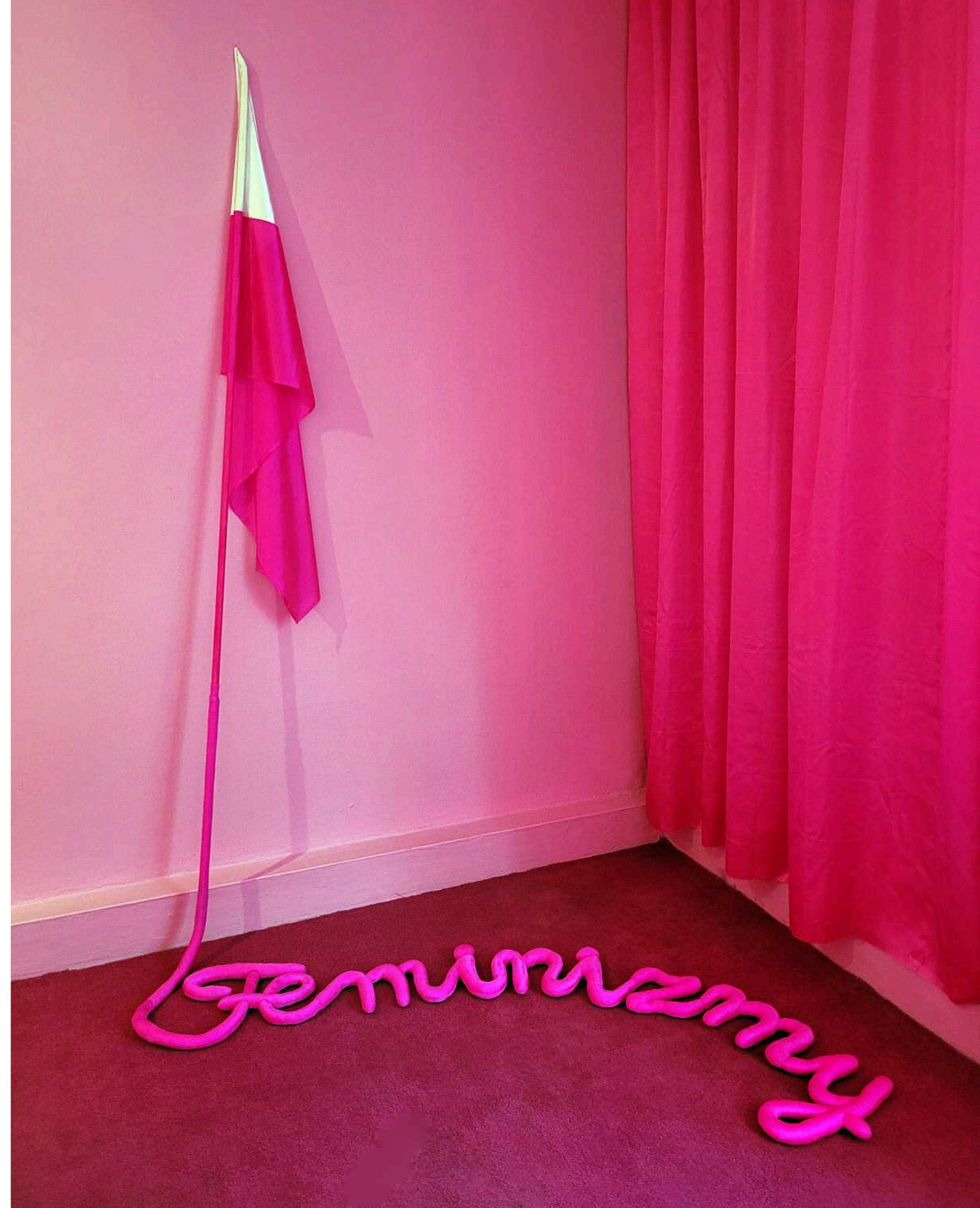

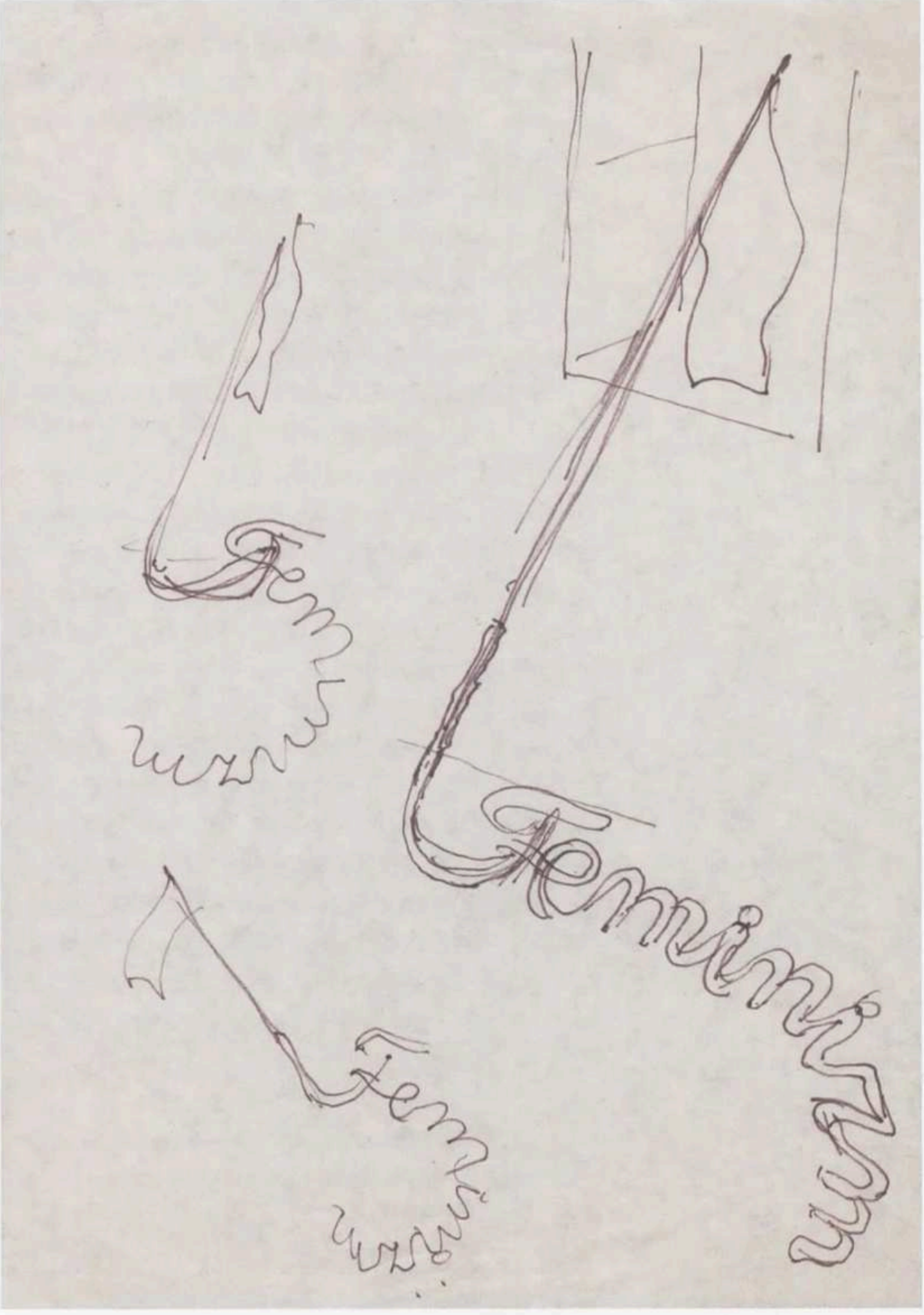
FEMINIZMY

**wg szkicu
Marii
Pinińskiej-Bereś**

**obiekt / lycra, wypełnienie poliestrowe,
drewno, rura PEX
260 × 170 × 100 cm / 2024**

Praca powstała na podstawie niedatowanego szkicu wykonanego przez Marię Pinińską-Bereś. Projekt ze szkicu Pinińskiej nigdy nie został przez nią zrealizowany. W swoich notatkach artystka nie sprecyzowała tego, w jaki sposób chciała go wykonać. Nie wiadomo również czy był to szkic obiektu/rzeźby czy może koncepcja performance. Pod wpływem książki Lucy Delap *Feminizmy*, doszyłam jeszcze literę "y".

M. Pinińska-Bereś, szkic do niezrealizowanej pracy

—
Okno w pracowni
przy ulicy Pachońskiego,
lata 80.

—
Window of the studio at
Pachońskiego Street,
1980s

wystawa *Dom dla lalek*, CSW Kronika, Bytom, 2024

HOLY BLOOD

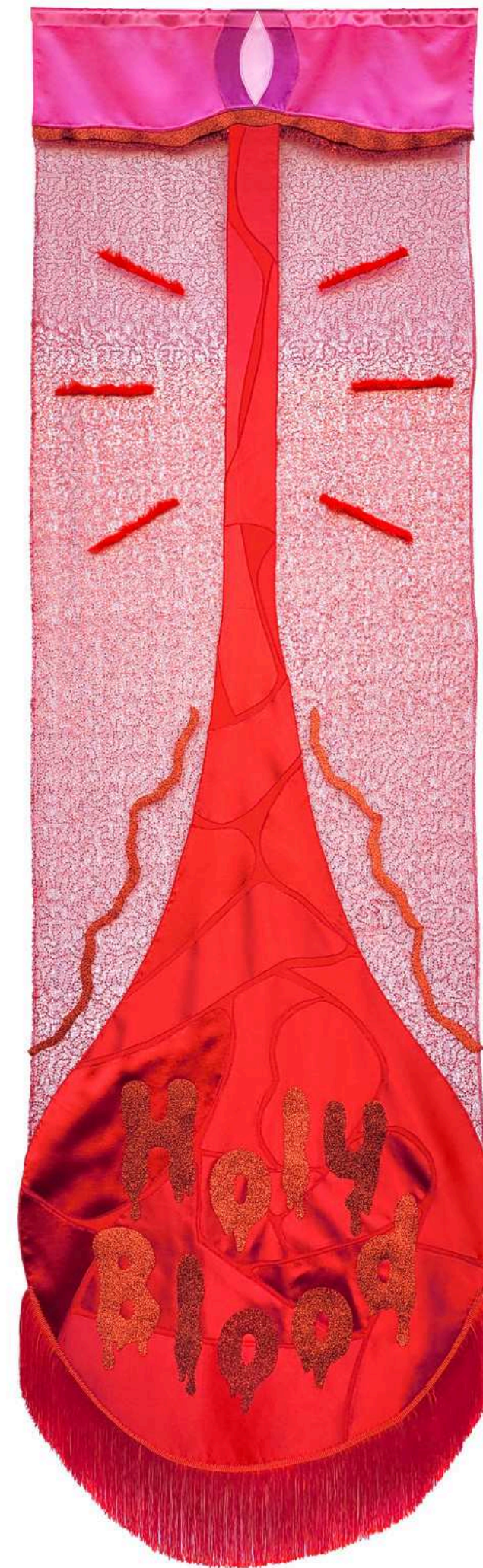
tkanina

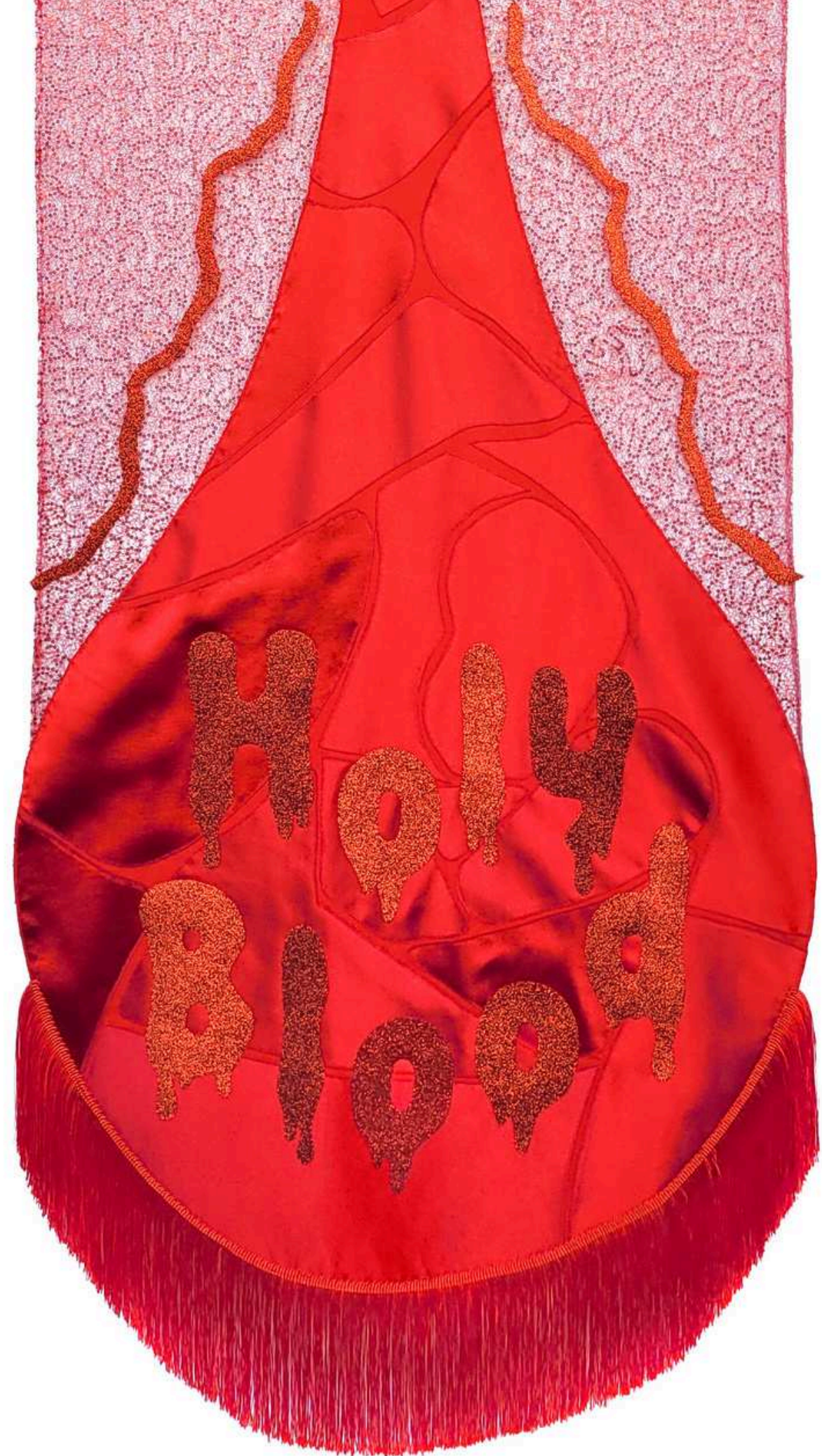
atłas, sztuczne futro, filc

brokatowy, bawełna, frędzle,

flizelina z klejem

248 × 74 cm / 2025

NA ŚWIECZNIKU

Żyrandol pierwszych
studentek krakowskiej ASP

soft sculpture
portrety olejne, gąbka, owata (watolina),
polar, atlas, sztuczne kamienie, sztuczne
perły, rura PEX, światła LED, światła
choinkowe, włosy anielskie, cekiny, tiul,
sztuczne futro, nail art
200 × 205 × 205 cm / 2024

Żyrandol jest hołdem złożonym
wszystkim pierwszym studentkom
Akademii Sztuk Pięknych w
Krakowie. W moich badaniach
archiwalnych odnalazłam 21
nazwisk. Lista ta z pewnością nie
jest pełna, gdyż niektóre z nich
studiowały przed oficjalnym
dopuszczeniem kobiet na
akademię, stąd nie zostały
odnotowane w uczelnianych
archiwach. W żyrandolu znalazło
się dziesięć z nich. Są to
namalowane przeze mnie na
podstawie konkretnych
archiwalnych zdjęć ich portrety,
do których udało mi się dotrzeć.

wystawa *Jestem mną, tobą, nią*, BWA Krosno, 2024

SIOSTRZEŃSTWO

**obiekt / polar, atlas, wata
poliestrowa, sztuczne peruki,
tipsy, światła led, stanik, cekinowy
szal, korale, buty szpilki,
bransoletka, kosmetyczka,
cekiny, rurka PEX / 2022**

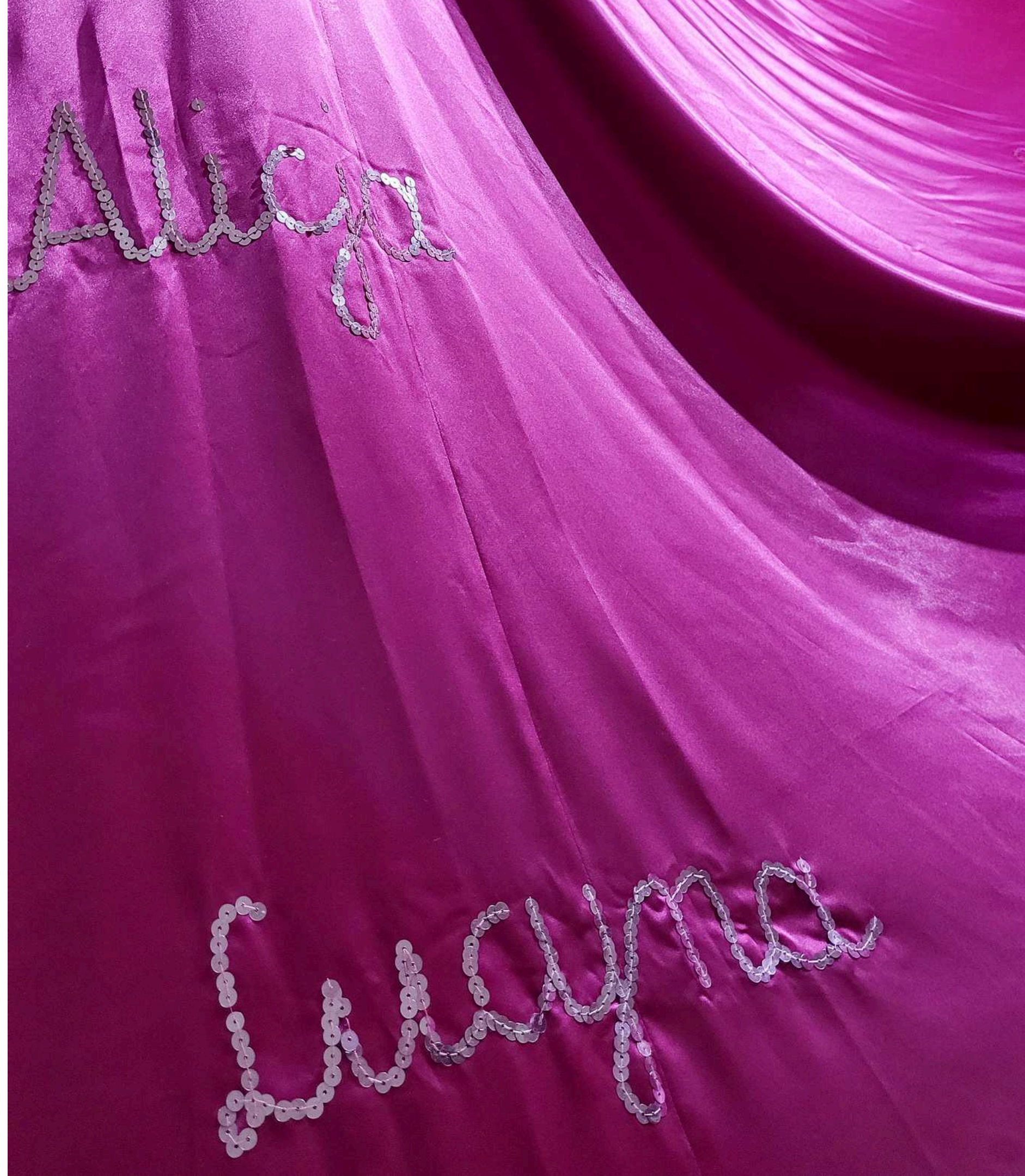
Siostrzeństwo oznacza nie tylko pokrewieństwo między siostrami, ale również opisuje pojęcie wspólnoty, porozumienia i solidarności pomiędzy niespokrewnionymi ze sobą kobietami. Przez wieki kultura patriarchalna uczyła kobiety rywalizacji, opartej głównie na walce o mężczyzn. Dzisiaj ta sytuacja się zmienia – kobiety są coraz bardziej niezależne. Mimo tego słowo „siostrzeństwo” jest podkreślane jako nieznane w najpopularniejszych programach do edycji tekstu, takich jak Word czy Libre Office Writer. To samo dzieje się, kiedy napiszemy je w mediach społecznościowych np. na Facebooku.

wystawa zbiorowa *Ślady siostrzeństwa*, Galeria Salon Akademii, 2022

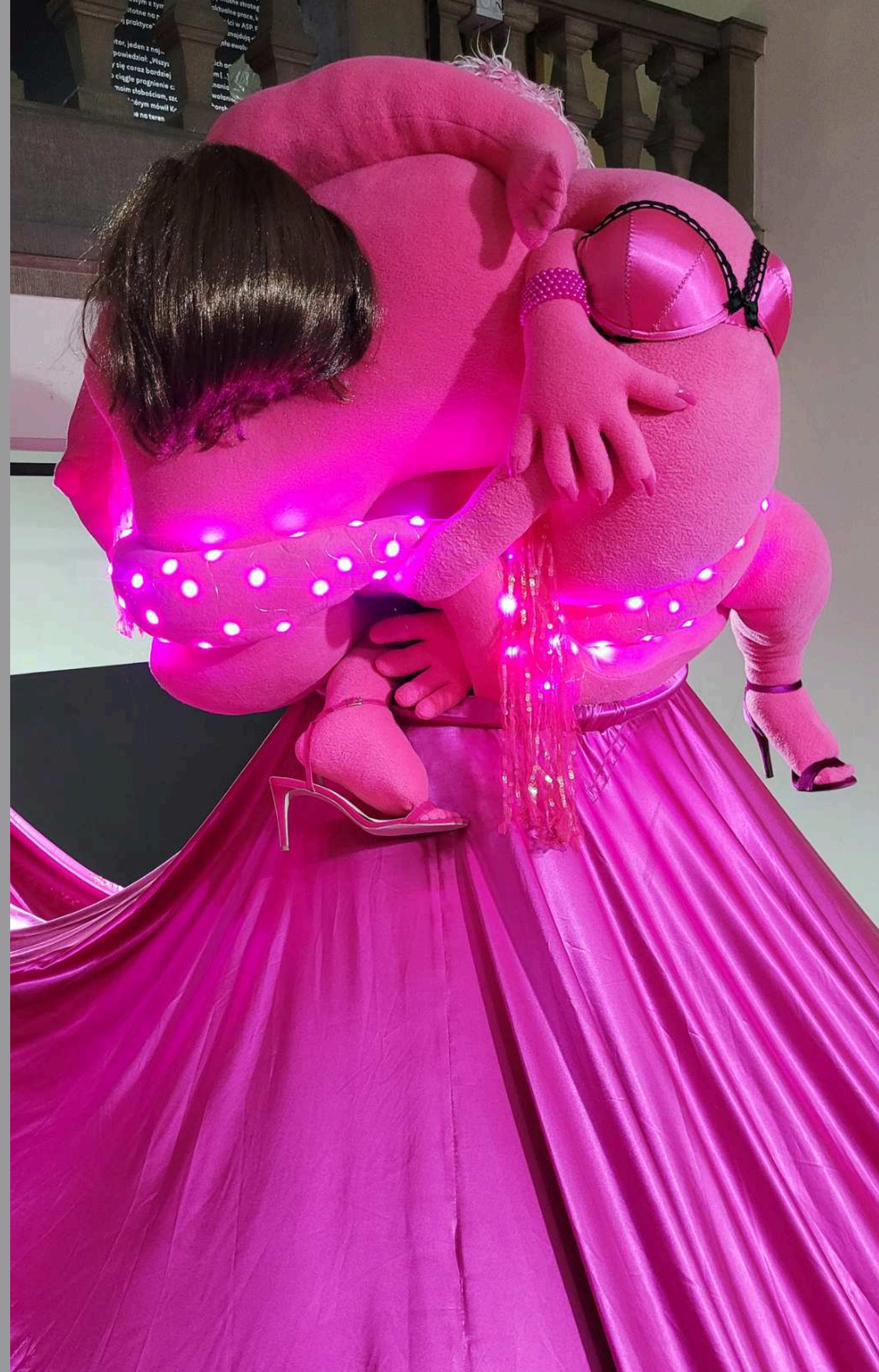

śr. spódnicy 3,20 m, obwód spódnicy 9,9 m, wysokość sukni wraz z obiektem (guzem) na szczycie 3,4 m

wystawa *Niespokojne dusze*, Kraków, 2022

NIESPOKOJNE DUSZE

ARTYSTKI I ARTYŚCI Z KRAKOWSKIEJ ASP

22.10 - 23.11.2022

Marta
Justyna L
Kinga No
Grze

open eyes
artfestival

Cyfel wspaniały „Otwarte oczy” przygotowywany jest przez wyjątkowo wyselekcjonowanych artystów ASP Krakowska. Jest to wyjątkowa, długą historią prezentacji na i jej polska polska Cyfel wspaniały „Otwarte oczy” przygotowywany jest przez wyjątkowo wyselekcjonowanych artystów ASP Krakowska. Jest to wyjątkowa, długą historią prezentacji na i jej polska polska

NIESPOKOJNE DUSZE

ARTYSTKI I ARTYŚCI Z KRAKOWSKIEJ ASP

22.10 - 23.11.2022

Marta
Justyna L
Kinga No
Grze

NA POCZĄTKU BYŁA SZCZELINA

**soft sculpture – obiekt haptyczny tkanina lama, wata
poliestrowa, materac z gąbki, welur
280 × 150 × 150 cm / 2020–2023**

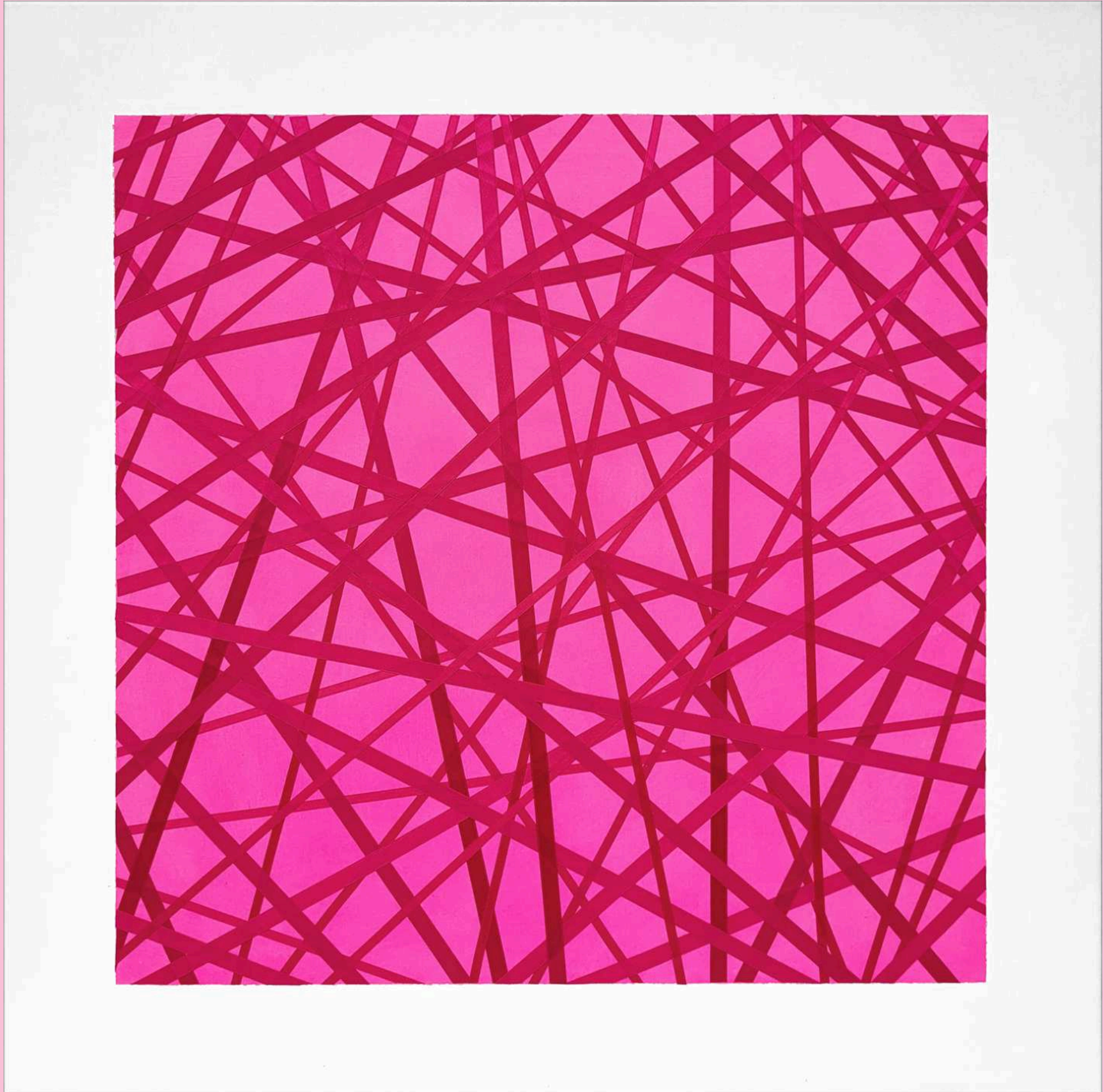
Od wielu lat zajmuję się kultem waginy, dekonstruuując znaczenie narządów płciowych kobiety. Zwracam się do pradawnych czasów, kiedy ludzie nie mieli pojęcia o tym, że do powstania nowego życia potrzebny jest mężczyzna. Za jedyną kreatorkę uznawali kobietę. Umiejętność rodzenia sankcjonowała wysoką pozycję społeczną, religijną i polityczną kobiety. A brama, przez którą człowiek przychodzi na świat, czyli wagina była symbolem szczęścia, zdrowia i płodności. Była miejscem kultu – sacrum.

Tytuł mojej pracy to fragment cytatu z książki Agnieszki Szpili *Heksy*: **Na początku była Szczelina, zatem nie Bóg Ojciec a Matka Bogini.** Fragment ten jest również dekonstrukcją mitu, w którym stworzycielem świata jest Bóg Ojciec.

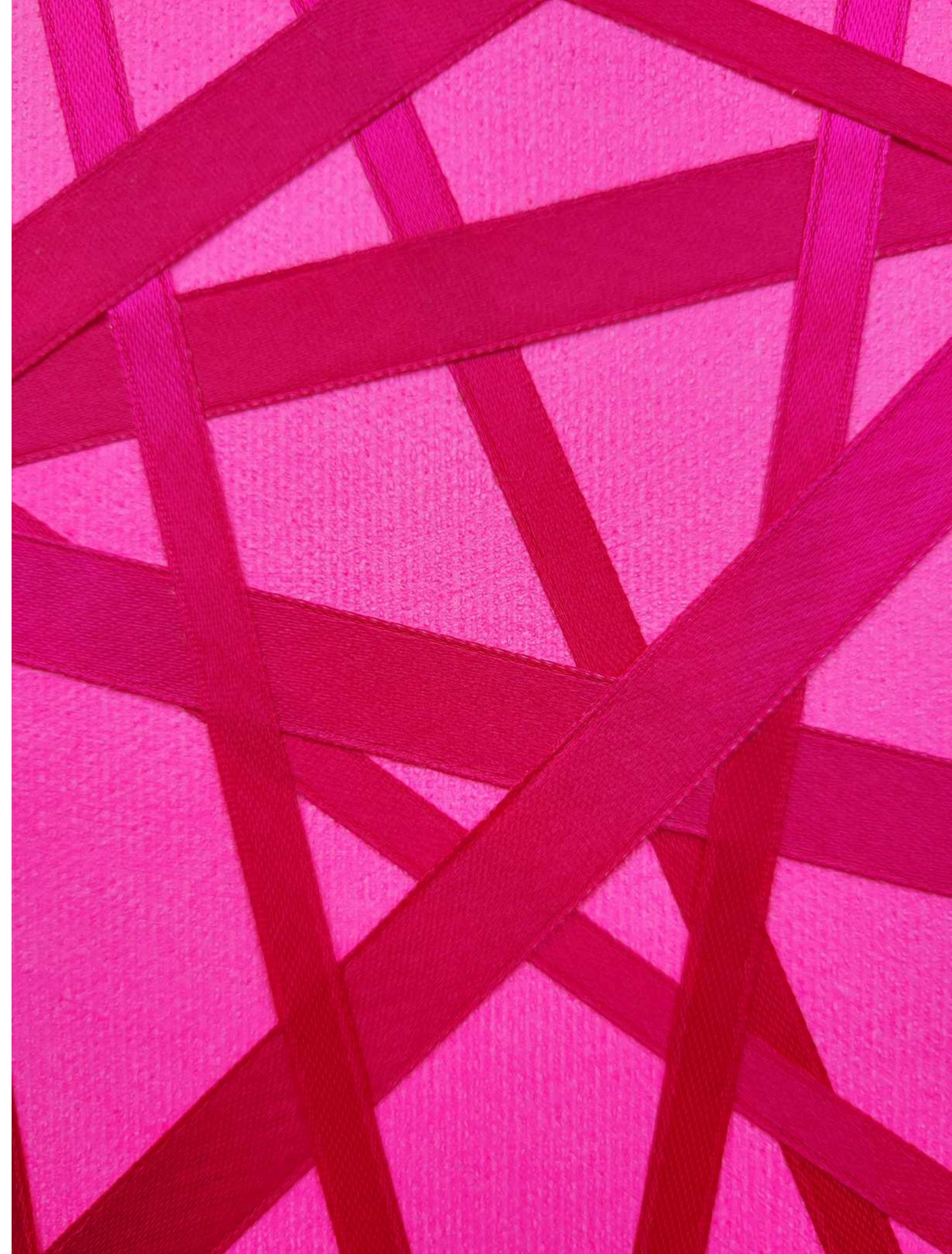
wystawa *Maria Papa Rostkowska i gościnie w stulecie urodzin artystki*,
CRP Orońsko, 2023

Z CYKLU RÓŻOWY KWADRAT NA BIAŁYM TLE

**Dla kobiet, którym
pokrzyżowały się plany.**

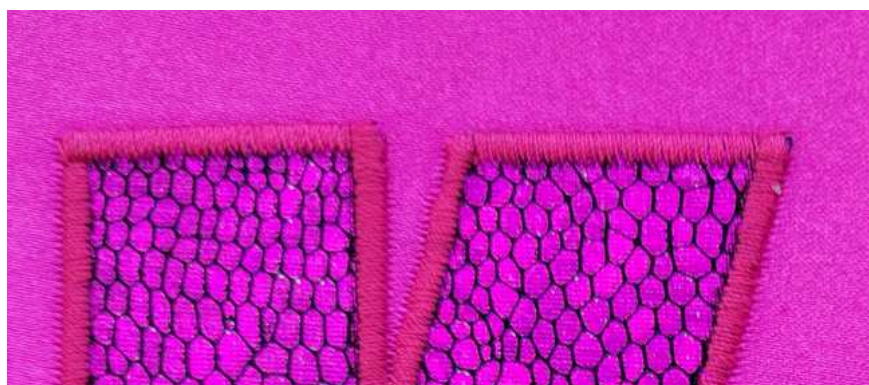
**akryl na płótnie malarskim, wstążka
pasmanteryjna, taśma krawiecka klejąca
80 × 80 cm / 2024**

Z CYKLU RÓŻOWY KWADRAT NA BIAŁYM TLE

obraz szyty
satyna, płótno malarskie – patchwork wyszyty
na zagruntowanym płótnie malarskim
80 × 80 cm / 2022

Morze uspokaja się widząc kobiety srom
przysłowie katalońskie

THE PERSONAL IS POLITICAL

poliester, organza, atlas

230 × 280 cm / 2024

Zdanie to zostało zaczerpnięte z tytułu eseju Carol Hanish opublikowanego w 1969 roku. Zostało spopularyzowane przez feminizm drugiej fali. Było ważne nie tylko przy ruchach emancypacyjnych kobiet, ale ruchu na rzecz praw obywatelskich i osób czarnych. Wyrażenie "to, co osobiste jest polityczne" unaocznia powiązania między osobistym doświadczeniem, a obowiązującymi strukturami społecznymi i politycznymi. Podkreślało, że polityka odgrywa rolę w najbardziej osobistych okolicznościach i związkach. Wiele problemów kobiet do tej pory postrzegano jako kwestie prywatne, hasło "Prywatne jest polityczne" pozwoliło zobaczyć, że osobiste problemy wynikają z większych mechanizmów. Do tej pory lekceważone kobiety zaczęły mówić o swoich problemach publicznie, domagając się systemowych rozwiązań.

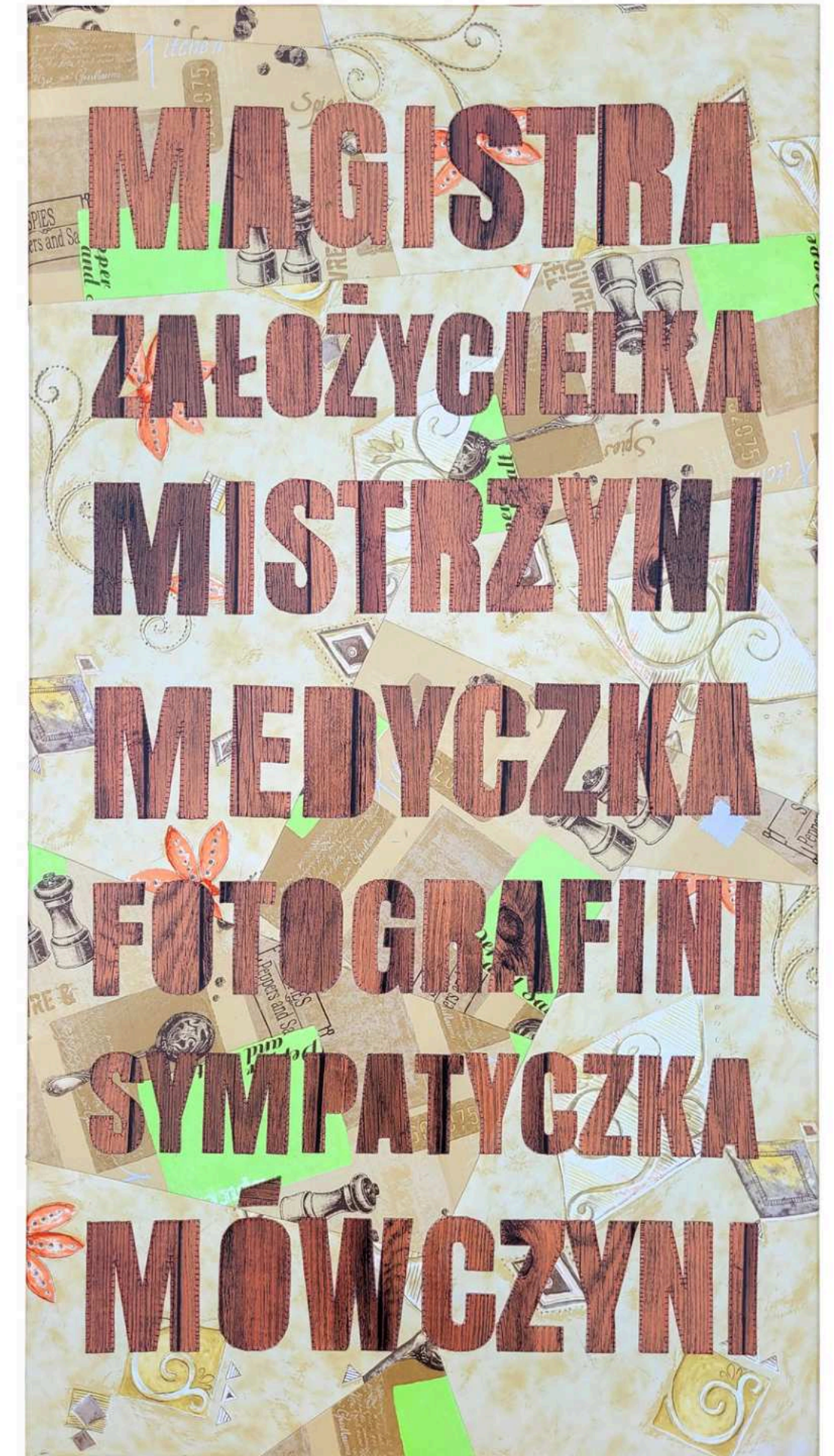
Z CYKLU LEKCJA HISTORII

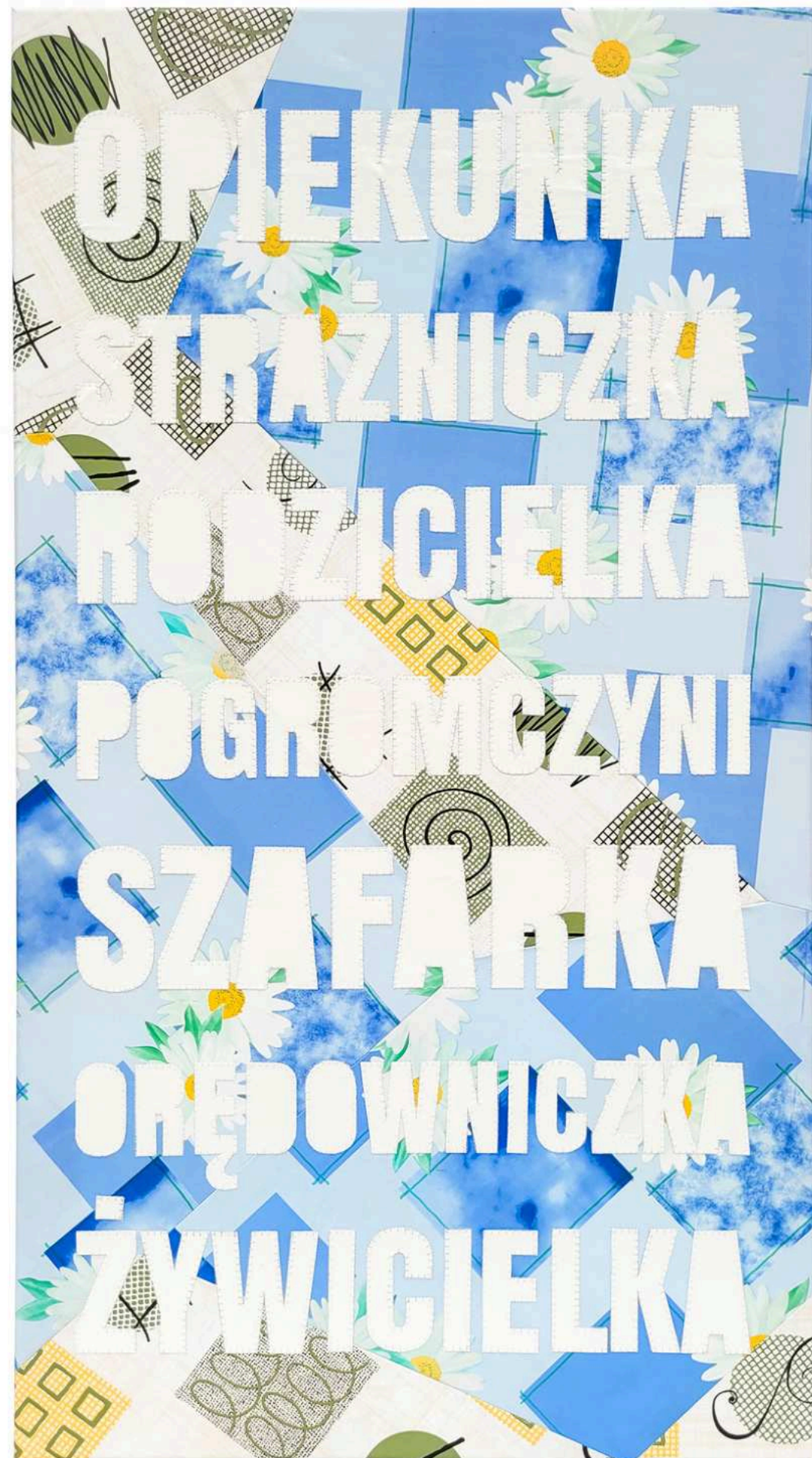
szyta cerata napięta na krosna malarskie
110 × 60 cm / 2024

W XIX wieku, kiedy w drodze emancypacji kobiety rozpoczęły pracę w zawodach dotąd im niedostępnych, pojawiło się bardzo wiele feminatywów. Jednym z nich było słowo MAGISTRA. W 1918 roku w „Kurierze Lwowskim” ukazało się ogłoszenie: *Magistrę farmacji poszukuje apteka w Radziechowie.*

W późniejszym czasie wiele żeńskich nazw zawodów straciło na popularności, gdyż łączono je z niższym społecznym statusem kobiet. Nobilitujące było używanie formy męskiej, w związku z tym kobiety niechętnie korzystały z form żeńskich.

Wszystkie żeńskie nazwy zawodów na obrazach pochodzą z przełomu XIX i XX wieku.

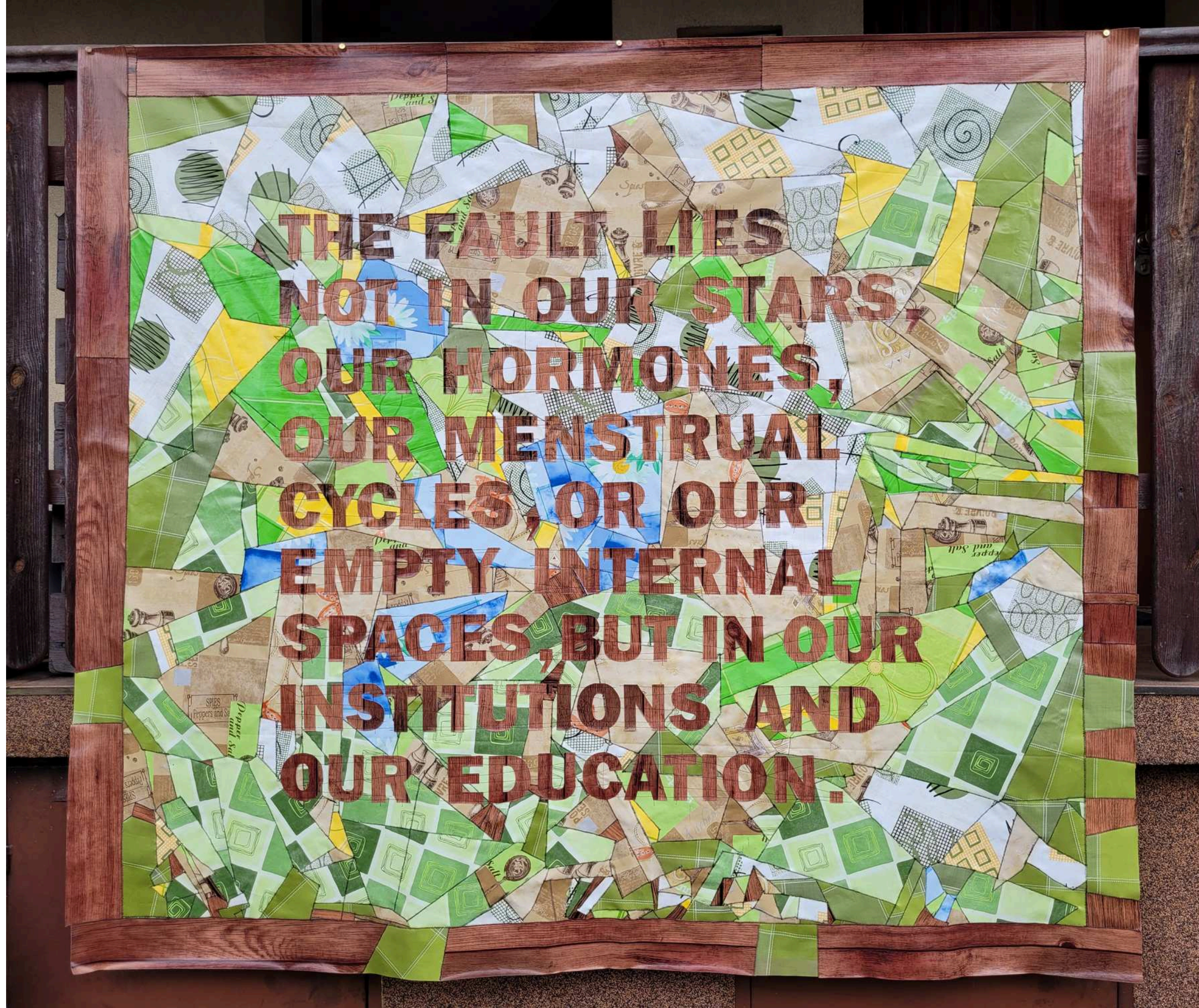

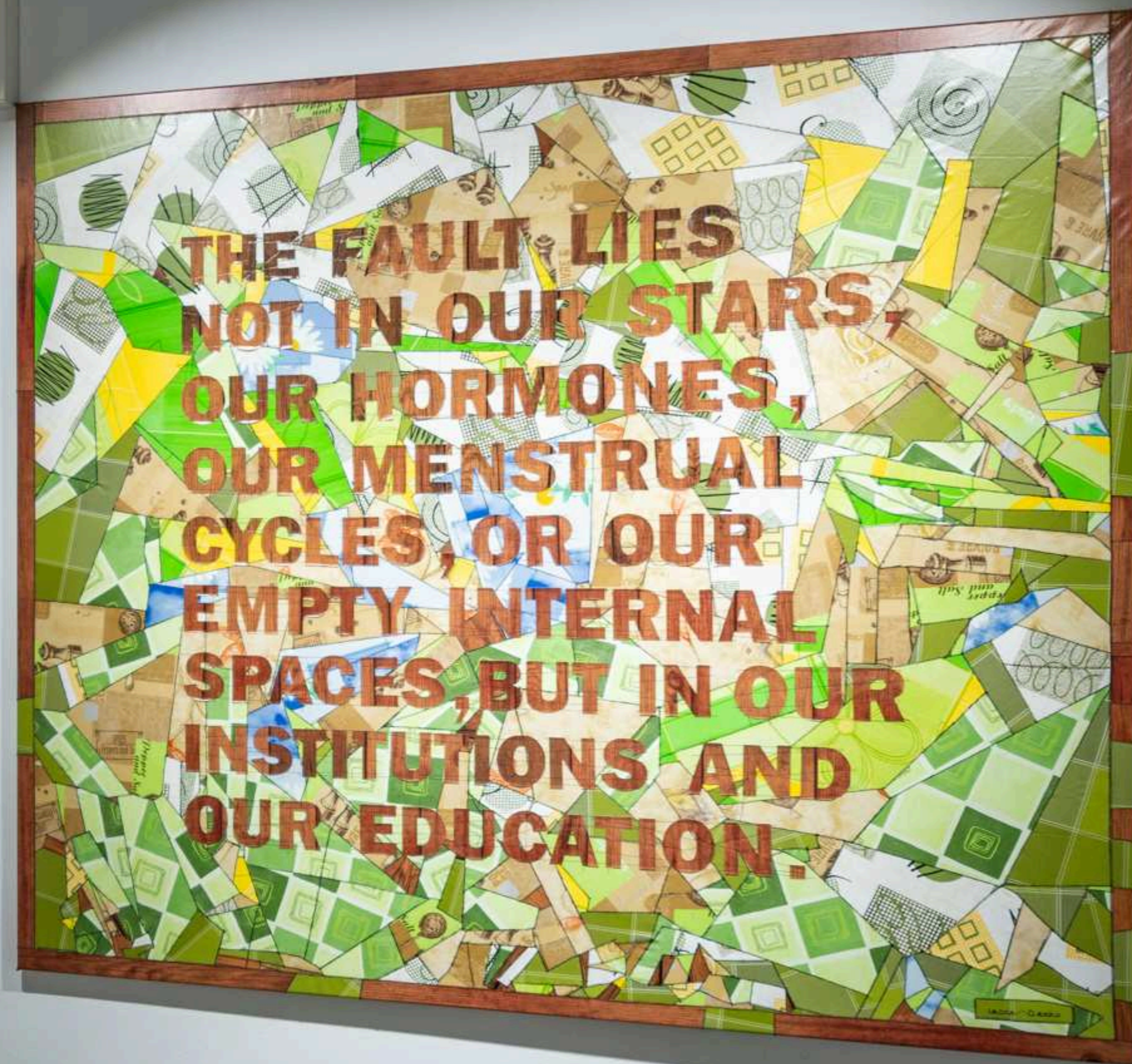

**THE FAULT LIES
NOT IN OUR
STARS, OUR
HORMONES, OUR
MENSTRUAL
CYCLES, OR OUR
EMPTY INTERNAL
SPACES, BUT IN
OUR
INSTITUTIONS
AND OUR
EDUCATION.**

Linda Nochlin

skrawki cerat
140 × 160 cm / 2024

wystawa *Jestem mną, tobą, nią*, BWA Krosno, 2024

N
AP
OC
ZAT
KUB
YŁAS
ZCZE
LINAZ
ATEM
NIEB
ÓGOJ
CIEC
AMA
TKA
BO
GI
NI

N
AP
OC
ZAT
KUB
YŁAS
ZCZE
LINAZ
ATEM
NIEB
ÓGOJ
CIEC
AMA
TKA
BO
GI
NI

NA POCZĄTKU BYŁA SZCZELINA, ZATEM NIE BÓG OJCIEC, A MATKA BOGINI

welur, akryl, nici, termo dżety, sklejka 4 mm
163 × 70 cm / 2022–2024

*Na początku była Szczelina,
zatem nie Bóg Ojciec a Matka Bogini*
Heksy, Agnieszka Szpila

W
IĘKS
ZOŚĆ
ZNICHK
ŁADŁADŁ
ONIENAW
ULWIEBYUP
EWNICŚIĘCZ
YMYSŁKTÓR
ĄPOMYSŁAŁY
TUDZIEŻZDAN
IEKTÓREWYP
OWIEDZIAŁYD
OPORZĄDKU
CIAŁANALEŻ
YIZNIMWZG
ODZIEPOZO
STAJEZAIN
NYMIMYS
LAMISTA
RAŁYSI
ENIEI
ŚĆ

**WIĘKSZOŚĆ Z NICH
KŁADŁA DŁONIE NA
WULWIE, BY UPEWNIĆ
SIĘ, CZY MYŚL, KTÓRĄ
POMYŚLAŁY, TUDZIEŻ
ZDANIE, KTÓRE
WYPOWIEDZIAŁY, DO
PORZĄDKU CIAŁA
NALEŻY I Z NIM W
ZGODZIE POZOSTAJE.
ZA INNYMI MYŚLAMI
STARAŁY SIĘ NIE IŚĆ**

Heksy, Agnieszka Szpila

**obraz szyty
atłas, akryl na płótnie
malarskim, nici
75 × 100 cm / 2022**

DZIĘKUJĘ

Z *Siostrzeństem* na głowie, 2022